

ปิติยินดีของ 'สตรีในงานวิทยาศาสตร์'

พมเคยไปร่วมงานมอบทุนวิจัยลอรีอัลเพื่อสตรีในงานวิทยาศาสตร์มาแล้วหลายต่อหลายครั้ง แต่อดไม่ได้ที่จะรู้สึกชื่นชมยินดีกับงานและผู้ที่ได้รับทุนในปีนี้เป็นพิเศษ

ข้อแรกที่น่ายินดีก็คือ เพื่อดลองวาระครบรอบ 13 ปี ทำให้ปีนี้ทางลอรีอัลมอบรางวัลให้คนทำงานมากที่สุดถึง 6 คน จากปกติ 5 คน และความจริงที่ว่า การมอบทุนวิจัยนี้ดำเนินมาเป็นปีที่ 13 แล้ว เมื่อคิดถึงว่ามีผู้หญิงเก่งๆ ที่ทำงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ของเมืองไทยได้รับทุนสนับสนุนนี้ไปมากมายแล้ว ก็ต้องถือว่าเป็นเรื่องควรยินดีอีกประการหนึ่ง

นอกจากนั้น เมื่อวัดจากน้ำเสียงความปลื้มปิติของบรรดาผู้ที่ได้รับทุนทุกคน ก็รู้สึกยินดีแทนลอรีอัลที่ "ทุนวิจัยเพื่อสตรีในงานวิทยาศาสตร์" ยิ่งนับวันได้รับการยอมรับสูงขึ้นเรื่อยๆ ในฐานะเป็น "หมุดหมาย" อย่างหนึ่งซึ่งผู้หญิงที่ทำงานวิจัยทุกคนคาดหวัง

แน่นอนเงินทุนย่อมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในงานวิจัย แต่ในอีกทางหนึ่ง การได้รับคัดเลือกให้เข้ามารับทุนวิจัยนี้ ไม่เพียงหมายถึงการได้ทุนทำวิจัยที่ตนเองต้องการต่อไปเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการยอมรับในผลงานที่ผ่านมาของสตรีนักวิจัยทุกคน ซึ่งไม่มีอะไรจะน่าปิติยินดีมากเท่ากับการมีองค์กรหนึ่งหรือหน่วยงานใดตระหนักในคุณค่าและชื่นชมในความพยายามของตนอีกแล้ว

6 สตรีนักวิจัยไทยในปีนี้พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ปลื้มใจและขอบคุณที่มีคนเห็นคุณค่าในงานที่พวกตนทำมา

ข้อสุดท้ายที่น่ายินดีเป็นพิเศษสำหรับตัวผมเองก็คือ ผมชอบ ชื่นชมกับงานวิจัยของนักวิจัยทั้ง 6 คนที่ได้รับทุนในปีนี้ ไม่ได้ชื่นชมแค่การก้มหน้าก้มตาทำงานหนักเหล่านั้นในช่วงที่ผ่านมาเท่านั้น แต่ยังชื่นชมแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังการทุ่มเทความพยายามทั้งหมดอีกด้วย

ยกตัวอย่างเช่น งานของ **ผศ.ดร.วัชรินทร์ ลอยลม** จากภาควิชาชีวเคมี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เจ้าของผลงาน "การค้นหาตัวบ่งชี้ชีวภาพในเลือดและปัสสาวะ เพื่อใช้ในการคัดกรองและเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงมะเร็งท่อน้ำดี" ซึ่งหากไม่ฟังรายละเอียดอาจเข้าใจถึงแนวคิดเบื้องหลังงานวิจัยนี้ แต่ ผศ.ดร.วัชรินทร์บอกว่า ตัดสินใจทำเรื่องนี้เพื่อใช้สำหรับคัดกรองผู้คนจากภาคอีสานที่ส่วนใหญ่แล้วยังยากจนและไม่สามารถเข้าถึงการตรวจด้วยกรรมวิธีราคาแพงอย่างอื่นได้

ถ้าเราสามารถหาตัวบ่งชี้ในระดับโมเลกุลของผู้ที่ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับจากปัสสาวะ เพื่อคัดกรองคนที่เสี่ยงจะกลายเป็นมะเร็งในท่อน้ำดีได้ ก็จะช่วยมีโอกาสป้องกันโรคมะเร็งร้ายจากผู้คนเหล่านั้นได้ดีขึ้น และมีโอกาสรักษาเยียวยาได้ดีขึ้น เพราะมีเครื่องบ่ง

ซีโรตั้งแต่ระยะเริ่มแรก

หรืออย่างกรณีของ **รศ.ดร.เบญจมาศ เขียรศิลป์** จากภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพอุตสาหกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับผลงานวิจัย “การคัดแยกและคัดเลือกเชื้อราไขมันสูงเพื่อประยุกต์ใช้ในการเปลี่ยนวัสดุเศษเหลือใช้ลิกโนเซลลูโลส โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มให้เป็นน้ำมันสำหรับผลิตไบโอดีเซล” ที่ทำให้ของเหลือใช้ให้กลายเป็นพลังงานมีคุณค่า แก้ปัญหาสองด้าน ทั้งปัญหาขยะและปัญหาพลังงานไปในคราวเดียวกัน ซึ่งเป็นแนวคิดทำนองเดียวกันที่อยู่เบื้องหลังงานวิจัยของ **รศ.ดร.ศิริลักษณ์ พุ่มประดับ** จากภาควิชาเคมีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับผลงานวิจัยหัวข้อ “กระบวนการพัฒนาและปรับปรุงสมบัติของผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติให้สามารถตอบสนองต่อการใช้งานในอุตสาหกรรมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ที่ใช้กระดองหมึกซึ่งถูกทิ้งๆ ขว้างๆ มาใช้เป็นสารเสริมแรงให้กับยางธรรมชาติ และปรับปรุงยางธรรมชาติให้ใช้งานได้หลากหลายมากขึ้น ช่วยเหลือทั้งชาวสวนยางและเศรษฐกิจของประเทศไปในตัว

ผมมองผลงานของ **รศ.ดร.ศิวพร มีจุ สมิธ** จากหน่วยวิจัยพลังงานยั่งยืนและวัสดุสีเขียว ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง “การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมวัสดุเพื่อสิ่งแวดล้อม” และงานของ **ผศ.ดร.ภัทรพร คิม** จากภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง “การผลิตก๊าซธรรมชาติสังเคราะห์จากไอน้ำและคาร์บอนไดออกไซด์ด้วยเซลล์อิเล็กโทรไลซิสแบบออกไซด์ของแข็ง” ว่าเป็นงานวิจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในอนาคตอันใกล้

มองเห็นความพยายามในการอนุรักษ์และพัฒนาคุณค่าของสมุนไพรไทยของ **ผศ.ดร.ดรณี สุธีรัมย์** จากภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เจ้าของงาน “การสังเคราะห์สารประเภทเซโคลิคเนนที่สกัดได้จากพืชสมุนไพรไทยที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพ” ซึ่งทรงคุณค่าอย่างยิ่งในแง่ของการรักษาความเป็นไทยเอาไว้ในทางที่ถูกต้อง

ด้วยเหตุปัจจัยที่ชวนให้ชื่นชมยินดีทั้งหลายเหล่านี้ ทำให้บรรยากาศของงานอบอุ่นไปด้วยรอยยิ้ม ชวนอบอุ่นใจและดีใจระคนกันไปอย่างทั่วถึง

ภายใต้บรรยากาศเช่นนี้ อนาคตของคนทำงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของไทย โดยเฉพาะสุภาพสตรีทั้งหลาย ดูสดใสเลยที่เดียวครับ

ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์

pairat@matichon.co.th